Göttingen İdare Mahkemesi'nin Veteriner Hekimin Buluntu Hayvan İçin Verdiği Hizmeti Sebepsiz Zenginleşme Hükümlerine Göre İdareden Talebine İlişkin Kararı, çev. Eren Paydaş, C.10 S.2, Ağustos 2025, ss. 31-42.

GÖTTİNGEN İDARE MAHKEMESİ'NİN VETERİNER HEKİMİN BULUNTU HAYVAN İÇİN VERDİĞİ HİZMETİ SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME HÜKÜMLERİNE GÖRE İDAREDEN TALEBİNE İLİŞKİN KARARI

Çev. Eren Paydaş

Kararın Özeti

Göttingen İdare Mahkemesi'nin 19.05.2010 tarihli kararında, Almanya'nın K. şehrinde kendi kliniğini işleten bir veteriner hekimin, ağır yaralı bir kediyi tedavi edip uzun süre kliniğinde barındırması üzerine yaptığı masrafların karşılanması için belediyeye karşı açtığı dava değerlendirilmiş ve karara bağlanmıştır.

Bu karar, yalnızca bireysel bir veterinerin hak arayışı değil, aynı zamanda yerel yönetimlerin kamusal sorumlulukları bakımından da önemli ilkeler ortaya koymaktadır. Mahkeme, belediyelerin kamu hizmetlerini özel kuruluşlarla yaptığı sözleşmeler aracılığıyla devretmiş olsalar bile, bu görevlerin nihai ve asli sorumluluğunu taşımaya devam ettiklerini açıkça ortaya koymuştur. Bu durum, yalnızca idari yükümlülük açısından değil, anayasal kamu yararı anlayışı çerçevesinde de değerlendirilmiştir.

Kararda, buluntu hayvanların korunması ve bakımının belediyelere yüklenmiş anayasal ve yasal bir kamu görevi olduğu, bu görevlerin ihmal edilemeyeceği açıkça vurgulanmıştır. Hayvan koruma görevi, salt idari bir görev değil; aynı zamanda anayasa ve hayvan refahı yasası tarafından devlete yüklenmiş etik ve hukuki bir sorumluluktur. Bu kapsamda belediyeler, bütçesel kaygılarla ya da maliyet-fayda analiziyle bu yükümlülükten kaçınamazlar. Özellikle ötanazi önerisi gibi bir müdahale, yalnızca ekonomik gerekçelerle savunulduğunda, kamu görevlerinin özüyle bağdaşmaz hâle gelir. Mahkeme, bu tür bir yaklaşımın anayasanın hayvan refahına ilişkin düzenlemeleriyle açıkça çeliştiğini ve takdir yetkisinin kötüye kullanılması anlamına geldiğini belirtmiştir.

Ayrıca mahkeme, davacı veterinerin sergilediği tutumun kamu yararına uygunluğunu değerlendirirken, bu tür acil müdahalelerin kamu makamlarının karar ve hareket

serbestisini ihlal etmediğini, tersine, kamusal görevin fiilen yerine getirilmesi anlamına geldiğini vurgulamıştır. Davacının niyeti, yalnızca meslekî yükümlülüğünü yerine getirmek değil; aynı zamanda kamu makamının ihmal ettiği bir sorumluluğu üstlenmek olmuştur. Bu açıdan, davacı yalnızca bir "meslek erbabı" değil, aynı zamanda kamu yararına hareket eden bir aktör olarak değerlendirilmiştir.

Mahkeme, davacının eylemini "vekaletsiz iş görme" hükümleri çerçevesinde değerlendirmiştir. Buna göre, bir kişi kamu yararını ilgilendiren bir görevi, yetkili makam yerine ve onun çıkarına uygun biçimde yerine getirirse, yaptığı masrafların iadesini talep edebilir.

Mahkeme kararında belediyenin şu görevlerine vurgu yapılmıştır:

- Belediyeler, sınırları içinde bulunan buluntu hayvanların teslim alınması, korunması ve bakımından sorumludur.
- Bu görev, özel bir kuruma devredilmiş olsa bile, belediyenin nihai sorumluluğu devam eder.
- Belediye, hayvanın bulunduğu gece ve takip eden günlerde defalarca bilgilendirilmiş olmasına rağmen, hayvanı teslim almamış ve yükümlülüğünü yerine getirmemiştir.
- Davacı veterinerin yaptığı müdahale acildir, tıbben gereklidir ve kamu yararına uygundur.
- Hayvanın tedavisi yerine ötanazi edilmesini öneren belediyenin bu tutumu, hayvan refahı yükümlülükleri ile bağdaşmaz.

Mahkeme, veterinerin talep ettiği tedavi ve barınma masraflarının (1.839,18 Euro) belediye tarafından karşılanmasına hükmetmiştir.

Söz konusu karar, sadece veteriner hekimlerin değil, diğer kamu hizmeti alanlarında görev üstlenen özel bireylerin de hangi koşullarda kamu makamları adına hareket etmiş sayılabileceklerini ve bu kapsamda hak talebinde bulunabileceklerini belirlemek bakımından önemlidir. Ayrıca, yerel yönetimlerin kamusal görevlerinin sınırları, özel sözleşmelerle sorumluluktan kaçınma teşebbüsleri ve kamu yararının sınırlarının nasıl

belirleneceğine dair önemli ölçütler sunmaktadır. Hayvan refahı, belediyelerin bütçe gerekçeleriyle sınırlandırabileceği bir alan değil; anayasal güvenceye sahip bir kamusal sorumluluktur. Bu nedenle, kamu kurumları, bu tür yükümlülüklerin gereklerini yerine getirmedikleri durumda, yalnızca etik değil, aynı zamanda hukuki sorumlulukla da karşı karşıya kalacaklardır.

VG Göttingen, 19.05.2010 tarihli karar – 1 A 288/08
Yayımlandığı yer: openJur 2012, 50573
Temyiz durumu: Kesinleşmiş
Resmî derleme: Yok

Acil durumdaki bir buluntu hayvanı tedavi eden ve ardından bu hayvanı, buluntu makamını bilgilendirmek suretiyle uzun vadeli olarak barındıran bir veteriner hekim, yaptığı masrafların karşılanması için ilgili belediyeye karşı *vekaletsiz iş görme* hükümleri çerçevesinde tazminat talebinde bulunabilir.

Olayın Özeti

1. Davacı, K. şehrinde kendi muayenehanesini işleten bir veteriner hekimdir. Davalı belediyeden, yaralı bir kedinin tedavisi ve ardından kliniğinde barındırılması sebebiyle yaptığı masrafların karşılanmasını talep etmektedir.

2. Davalı belediye, belediye sınırları içinde evcil hayvanların kapsamlı şekilde bakımı amacıyla, 23.12.2005 tarihinde L. Hayvanları Koruma Derneği ile bir hizmet sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşmeye göre, dernek; belediye sınırları içindeki evcil hayvanların barındırılması, bakımı ve gerektiğinde veteriner tedavilerinin sağlanmasından sorumludur.

3. 26.12.2007 tarihinde saat 22:15 sularında, bir vatandaş belediye sınırları içerisinde muhtemelen araba çarpması sonucu yaralanmış bir kediyi, nöbetçi olan davacı veterinerin kliniğine getirmiştir. Bu kişi, olay yerindeki komşularla birlikte kedinin sahibini tespit etmeye çalışmış ancak sonuç alamamıştır. Telefonla bilgilendirilen bir hayvanseverin, yerel hayvan koruma derneği başkanına ulaşma çabası da başarısız olmuştur. Bunun üzerine bilgilendirilen polis, olay anında gerçekleşen acil kodlu başka bir çağrı sebebiyle müdahale edemeyeceğini bildirmiştir. Hayvansever, kedinin kliniğe getirileceğini davacıya bildirmiş ve bunun bir buluntu hayvan olduğunu, faturanın hayvan koruma derneğine kesilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

4. Davacı, uygun tedavi sonrası hayati tehlikesi kalmayan kediye bakmaya devam etmiş, ancak takip eden günlerde kedinin teslim alınması için dernekle kurmaya çalıştığı irtibat sonuçsuz kalmıştır. Bunun üzerine yerel bir gazeteye ilan vererek kedinin sahibini bulmaya çalışmış, fakat bu girişim de sonuç vermemiştir.

5. Davacı, 08.01.2008 (önceki yazıda yanlışlıkla 2007 olarak belirtilmiştir) tarihli yazı ile davalıya kedinin kendi kliniğinde tedavi altına alındığını ve barındırıldığını bildirmiş; masrafların artmaması adına kedinin bir an önce dernek tarafından teslim alınmasını talep etmiştir. Bu talebini 22.01.2008 tarihli yazı ile tekrar etmiştir.

6.Bu süreçte sorumlu Aşağı Saksonya M. kurumu, 10.01.2008 tarihli yazı ile o tarihe kadar oluşan 610,11 Euro tutarındaki tedavi ve barındırma masrafını L. Hayvanları Koruma Derneği'ne fatura etmiştir. 15.02.2008 tarihli yazı ile ödeme hatırlatmasında bulunmuştur.

7. Davacı, 14.03.2008 tarihli yazı ile davalı belediyeye tekrar başvurarak kedinin teslim alınmasını ve ilgili faturanın ödenmesini talep etmiştir. Davalı belediye, 25.03.2008 tarihli yanıtında bu talebi reddetmiş; davacının yerel bir veteriner olarak durumu bildiğini ve belediyenin orantısız yüksek maliyetleri üstlenmesinin beklenemeyeceğini gerekçe göstermiştir.

8. Veteriner Hesaplama Kurumu tarafından 18.03.2008 ve 05.06.2008 tarihlerinde L. Hayvanları Koruma Derneği'ne gönderilen, sırasıyla 657,83 Euro ve 571,24 Euro tutarındaki faturalar da ödenmemiştir. Bunun üzerine davacı, 21.08.2008 tarihinde dava açarak; kedi için yaptığı tedavi ve barındırma masraflarının yanı sıra avukatlık ücretinin de davalıdan tahsilini talep etmiştir.

9. Davacı, belediyenin buluntu hayvanlar konusunda yetkili makam olması hasebiyle, bu hayvanların teslim alınması, barındırılması ve bakımı konusunda sorumluluk taşıdığını ileri sürmektedir. Söz konusu kedi bir buluntu hayvandır; sahipsiz değildir çünkü kulağında kolayca görülebilen bir dövme bulunmaktadır. Ayrıca dış görünüşü bakımlıdır ve insanlara karşı uysal davranışlıdır. Uygulanan veteriner tedavisi tıbben gerekli ve orantılıdır. Belediyenin kediyi teslim almamış olması sebebiyle ortaya çıkan barındırma masrafları da belediye tarafından karşılanmalıdır.

10. Davacı, aşağıdaki taleplerde bulunmaktadır:

11. 1- Davalının kendisine 1.839,18 Euro'yu, 19.02.2008 tarihinden itibaren yıllık %5 yasal faiz oranıyla birlikte ödemeye mahkûm edilmesi;

12. 2-Davadan önce yapılan 186,24 Euro tutarındaki avukatlık ücretinin, dava tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde yıllık %5 faizle birlikte davalıdan tahsili.

13. Davalı, davanın reddini talep etmektedir.

14. Davalı taraf, savunmasında söz konusu kedinin bir *buluntu hayvan* değil, *sahipsiz bir hayvan* olduğunu ileri sürmekte; bu nedenle bakım ve koruma yükümlülüğü altında bulunmadığını iddia etmektedir. Ayrıca ihtirazi kayıtla, varsa böyle bir yükümlülüğün L. Hayvanları Koruma Derneği'ne devredildiğini savunmaktadır. Davalıya göre dernek, geçmişte sözleşme yükümlülüklerini eksiksiz şekilde yerine getirmiştir; dolayısıyla belediyenin bu sözleşmeden tek taraflı vazgeçmesi veya buluntu makamı olarak başka bir kurumu tercih etmesi için geçerli bir gerekçe bulunmamaktadır.

15. Davalı ayrıca, idari kamu güvenliği açısından da herhangi bir yükümlülük doğmadığını öne sürmektedir. Çünkü bir hayvanın ölümünün doğal bir süreç olduğunu ve kural olarak insan müdahalesi gerektirmediğini belirtmektedir. Öte yandan, vekâletsiz iş görme hükümlerine göre de davacının herhangi bir alacak hakkı bulunmadığını savunmaktadır; zira yapılan müdahalenin kamu yararına olmadığı, çünkü tedavi ve barındırma masraflarının hayvanın değerine oranla aşırı yüksek olduğu ileri sürülmektedir. Bu bağlamda, tek uygun çözümün hayvanın uyutulması (ötanazi) olduğu ifade edilmektedir.

16. Dava konusu olay ve uyuşmazlıkla ilgili diğer ayrıntılar, taraflarca sunulan dilekçeler ve davalının idari dosyası çerçevesinde duruşmada değerlendirilmiştir.

Gerekçeler

17. Sonuç olarak, ifa davası olarak açılması mümkün olan ve diğer yönlerden de kabul edilebilir nitelikteki dava, büyük ölçüde haklıdır. Davacının, vekâletsiz iş görme hükümlerine kıyasen (BGB §§ 677, 683, 670) 1.839,18 Euro tutarında masraf iadesini talep etme hakkı bulunmaktadır.

18. Vekâletsiz iş görmeye dair Medeni Kanun hükümleri (§§ 677 vd. BGB), kamu hukukunda da, özellikle kamu yönetiminin görev alanına giren faaliyetler bağlamında yapılan harcamaların iadesi söz konusu olduğunda uygulama alanı bulur (BVerwG, 06.09.1988 tarihli karar - 4 C 5/86 - BVerwGE 80, 170). Böyle bir masraf iadesi hakkının doğması için, başka bir kişi söz konusu işi yerine getirilmiş olmalı ve bu iş, iş sahibinin gerçek ya da varsayılan iradesine uygun olmalıdır. Bu durum burada mevcuttur.

19. Davacı, acil nitelikteki veteriner tedavisini gerçekleştirmek ve sonrasında kediyi muayenehanesinde barındırmak suretiyle davalının yerine bir işi üstlenmiştir. Başkası adına iş görmek, içeriği, niteliği veya dış görünüşü bakımından başka birine ait olan, yani bir başkasının hukukî ve menfaat alanına giren her türlü faaliyettir (Palandt, BGB, 69. baskı 2010, § 677, not 2–4). Davacı, bu anlamda davalının hukuki yükümlülüğünü yerine getirmiştir. Davalı, BGB § 967 uyarınca, kaybolan eşyaları teslim almak ve korumakla yükümlü buluntu makamıdır (Palandt, § 965 ön not 1 ve § 967 not 1). Kaza geçiren kedi, bu anlamda bir buluntu eşyadır. BGB §§ 90a, 965 I uyarınca, bir hayvan sahipsiz değilse ama fiilen sahipsiz kalmışsa, buluntu hayvan sayılır.

20. Davacının tedavi ettiği kedi sahipsiz değildir. Sahipsiz eşyalar, ya hiç kimseye ait olmamış ya da önceki sahibi tarafından mülkiyetinden vazgeçilmiş olan eşyalardır (Palandt, § 958 not 1). Mevcut olayda kedinin kulağında bulunan dövme, onun bir zamanlar bir sahibi olduğunu açıkça göstermektedir. Sahipliğinden vazgeçildiğine dair herhangi bir belirti bulunmamaktadır. Sahibini arama girişimlerinin sonuçsuz kalması, mülkiyetten feragat edildiği anlamına gelmemektedir. Özellikle de olay yerinde yalnızca birkaç komşuyla görüşülmesi yeterli bir araştırma olarak kabul edilemez; zira kedinin o bölgede yaşamıyor olması, başka bir yerden gelmiş olması muhtemeldir. Davacının gazeteye verdiği ilana herhangi bir geri dönüş olmaması da, ilanın sahibi tarafından görülmemesi ya da tedavi masraflarından çekinilerek geri durulmuş olmasıyla açıklanabilir. Ayrıca kedinin bakımlı görünümü ve insanlara karşı uysal davranışı, mülkiyet ilişkisinin sona ermediğine işaret etmektedir.

21. Aynı zamanda, kedi fiilen sahipsiz kalmış durumdadır. Sahipsiz kalmak, eşya üzerindeki fiilî hâkimiyetin malik tarafından kalıcı olarak kaybedilmesi anlamına gelir; geçici bir ayrılık bu kapsamda değerlendirilmez (Bamberger/Roth, BGB, Beck Online Kommentar, § 965 not 4). Ev kedilerinin dışarı çıkıp tekrar eve dönmesi olağan bir durumdur ve bu davranış malikin rızasıyla süreklilik kazanır. Ancak kaza sonucu kedinin eve dönememesi hâlinde bu fiilî hâkimiyet ilişkisi sona ermiş sayılır. 26.12.2007 akşamı ağır yaralı hâlde bulunan kedi, uzun süreli veya kalıcı şekilde evine dönemeyecek bir durumdadır. Bu itibarla, malikinin eşya üzerindeki hâkimiyeti kazara ve kalıcı biçimde sona ermiştir.

22. Bu nedenle, davalı belediyenin sınırları içinde bulunan kedi, buluntu eşya niteliğindedir. BGB § 967 uyarınca belediyenin görevi, buluntu hayvanın bakımını ve

uygun biçimde barındırılmasını sağlamaktır. Bu görev, davacının yerine getirdiği bir kamu hizmetine karşılık gelmektedir.

23. Davalı, bu yasal yükümlülüğünü L. Hayvanları Koruma Derneği'ne devretmiş olsa dahi, bu durum sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Belediyeler, bazı görevleri özel hukuk tüzel kişilerine devredebilirler; ancak bu tür bir devir, yasayla belediyelere yüklenen kamu görevlerinin ifasında nihai sorumluluğu ortadan kaldırmaz. Aksi durumda, kamu yükümlülüklerinden "özel hukuka kaçış" yöntemiyle kaçınılması mümkün olur ki bu da Aşağı Saksonya Yerel Yönetim Yasası (Niedersächsische Gemeindeordnung – NGO) § 2 (1) cümle 1'e aykırılık teşkil eder.

24. Davacının veteriner hekim olarak meslek etiği gereği yaralı hayvanı tedavi etme yükümlülüğüne sahip olması, onun başkasına ait bir işi (,"fremdes Geschäft") üstlendiği kabulüne engel oluşturmaz. Bu durum en fazla, "aynı zamanda başkasına ait iş" ("auch-fremdes Geschäft") olarak değerlendirilir. Böyle bir nitelik, üstlenilen işin hem işi yapanın hem de üçüncü bir kişinin menfaatine hizmet ettiği durumlarda söz konusu olur (Palandt, § 677, not 6, Sprau). Somut olayda da durum bu şekildedir. Davacı, her ne kadar nöbetçi veteriner hekim sıfatıyla hareket etmiş olsa da, aynı zamanda davalının yasal yükümlülüğünü yerine getirmiştir.

25. Davacı ayrıca, davalı adına hareket etme niyetiyle hareket etmiştir. "Aynı zamanda başkasına ait işler" döz konusu oladuğunda, eğer işin dış görünüşü sadece işi yapanın değil, aynı zamanda başka bir kişinin menfaatine olduğu izlenimini veriyorsa, bu durumda başkası adına hareket iradesinin (Fremdgeschäftsführungswille) mevcut olduğu varsayılır (Palandt, § 677, not 6, Sprau). Somut olayda da bu koşullar mevcuttur. Davacı, serbest çalışan bir veteriner hekim olarak, genellikle hayvanları kendi adına değil, hayvanlardan sorumlu olan veya yükümlülük taşıyan üçüncü kişiler adına tedavi etmektedir.

26. Bu iradenin varlığı, davacı ile üçüncü kişiler arasında herhangi bir tedavi sözleşmesi bulunmaması nedeniyle geçerliliğini korumaktadır. Esasen, bir kişi üçüncü bir şahısla yaptığı sözleşme çerçevesinde bir işi yerine getirirken yalnızca o kişi adına hareket ediyor olabilir (örneğin BGH, 21.10.2003 tarihli karar – X ZR 66/01). Ancak somut olayda, davacının ne L. Hayvanları Koruma Derneği ile ne de kediyi kliniğe getiren kişiyle böyle bir sözleşmesi bulunmaktadır. Her ne kadar adı geçen hayvansever, davacıya kedinin getirileceğini telefonla bildirmiş ve masrafların dernek tarafından karşılanacağı

yönünde bir kanaat belirtmişse de, bu kişi derneği temsil etme yetkisine sahip değildir. Kendisinin açıkça herhangi bir yükümlülük altına girmek istemediği de anlaşılmaktadır. Ayrıca, davacı ile kediyi bulan kişi arasında da herhangi bir sözleşme ilişkisi bulunmamaktadır. Dosya kapsamına göre bu kişi yalnızca kediyi nakletmek istemiştir ve hayvanın tedavi veya barındırılmasına yönelik bir sözleşme yapma niyeti taşıdığına dair hiçbir belirti yoktur.

27. Son olarak, işin üstlenilmesinin davalı belediyenin açık iradesine aykırı olması da bu değerlendirmeyi değiştirmez. Zira bu tür bir karşı irade, BGB'nin 679. maddesinin kıyasen uygulanması hâlinde dikkate alınmaz. Bu maddeye göre, kamu yararı gereği zamanında yerine getirilmesi gereken bir kamu görevi söz konusuysa, ilgili kamu kurumunun aksi yöndeki iradesi bağlayıcı olmayacaktır. Federal Yüksek İdare Mahkemesi'nin yerleşik içtihadına göre, böyle bir kamu yararının mevcudiyeti ancak yüksek bir değerlendirme eşiği ile kabul edilebilir. Kamu yararı yalnızca görevin içeriğinden kaynaklanmamalı, aynı zamanda bu görevin özel bir kişi tarafından somut olayda fiilen yerine getirilmiş olmasından da doğmalıdır (BVerwG, 06.09.1988 – 4 C 5/86; VG Gießen, 05.09.2001 – 10 E 2160/01).

28. Bu bağlamda dikkate alınması gereken husus şudur: Bir özel kişi, yalnızca istisnai hâllerde kamu makamının açık ya da varsayılan iradesine rağmen bir kamu görevini üstlenme hakkına sahiptir. Aksi takdirde, kamu idaresine anayasa ve yasa gereği tanınan görev alanı, takdir yetkisi ve hareket serbestisi zedelenmiş olur. Bu nedenle yüksek yargı kararlarında, kamu kaynaklarının kullanımı konusunda karar verme yetkisinin öncelikle kamu makamına ait olduğu vurgulanmaktadır; özel kişilerin yaptığı harcamaların kamu bütçesinden karşılanması bu yetkiyi aşındırır (BVerwG, 06.09.1988; VG Gießen, 05.09.2001).

29. Ancak somut olayda, davacının ağır yaralı kediyi acil veteriner müdahalesiyle tedavi etmiş olması, davalı belediyenin takdir yetkisini veya hareket serbestisini ihlal etmemektedir. Zira 26.12.2007 gecesi söz konusu hayvanın davalıya veya görevli polise teslimi mümkün olsaydı dahi, hayvan yine bölgede nöbetçi olan bir veteriner hekime yönlendirilecektir. Özellikle kedinin durumunun ağırlığı dikkate alındığında, tedaviye başlanmasının ertelenmesi uygun bir seçenek değildir. Davalının mali tasarruf özgürlüğüne ilişkin itirazları da bu sonucu değiştirmez. Davalı, kendisi iradesi söz konusu olsa idi, daha düşük maliyetli bir çözüm olarak kedinin ötanazi edilmesini tercih

edeceğini savunmaktadır. Ancak bu görüş geçerli değildir. Çünkü davalı, buluntu makamı sıfatıyla kedinin esenliğinden sorumludur ve bu kapsamda Hayvanları Koruma Kanunu'nun (Tierschutzgesetz) 2. maddesi uyarınca uygun bakım önlemlerini alma yükümlülüğü altındadır. Kedinin ötanazi edilmesi bu yükümlülüğe aykırılık teşkil eder. Bu nedenle böyle bir karar, Almanya Anayasası'nın 20a maddesi ile Aşağı Saksonya Eyalet Anayasası'nın 6b maddesinde devlete yüklenen hayvan refahını koruma yükümlülüğü karşısında açık bir takdir hatası sayılır.

30. Bu nedenle, davacının kediyi acil tedavi altına alması kamu yararına uygun bir işlem teşkil etmektedir ve davalının bu işleme karşı olan iradesi, BGB'nin 679. maddesinin kıyasen uygulanması hâlinde istisnai olarak dikkate alınmaz.

31. Davacının kediyi klinik sınırları içinde barındırmaya devam etmesi de, davalının bu yönde sahip olduğu takdir yetkisini ihlal etmemektedir. Zira davalı, davacının defalarca yaptığı bildirim ve çağrılara rağmen bu yetkisini kullanmamış ve kediyi teslim almamıştır. Olayın içeriği davalı tarafından bilinmektedir ve kendisi hayvanı dilediği anda teslim alabilecek durumda bulunmaktadır. Ancak bunun yerine, sorumluluğu sürekli olarak L. Hayvanları Koruma Derneği'ne tevdi etmiştir. Bu nedenle, kedinin uzun süre davacının gözetiminde kalmaya devam etmesi doğrudan davalının sorumluluk alanına girmektedir. Bu değerlendirme, 26.12.2007 ile 08.01.2008 tarihleri arasındaki dönem için de geçerlidir. Zira davalının sonraki tutumundan, davacının bilgilendirmeyi 27.12.2007 tarihinde yapmış olması durumunda dahi kedinin teslim alınmayacağı sonucu çıkarılmaktadır. Dolayısıyla, bildirimin geç yapılması, gereksiz maliyetlerin doğmasına neden olan bir unsur olarak kabul edilemez.

32. Davalının, davacının kediyi ancak o güne kadar oluşan maliyetlerin ödenmesi karşılığında teslim edeceğini ileri sürerek barınma masraflarının gereksiz şekilde artmasına sebebiyet verdiği yönündeki savunması da sonucu değiştirmez. Gerçekten de, davacının 08.01.2008 tarihli yazısında yer alan "kedi, şimdiye kadar oluşan veterinerlik ücretlerinin ödenmesi karşılığında teslim alınabilir" şeklindeki ifade, ilk bakışta teslimin ödeme şartına bağlandığı izlenimini yaratabilir. Ancak davacının sonraki tutumu, esas amacının kedinin bir an önce teslim alınması olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Nitekim, 22.01.2008 ve 14.03.2008 tarihli diğer yazışmalarında böyle bir koşul öne sürülmemiştir. Bu nedenle, mahkeme bu hususta ayrıca bir delil araştırmasına gerek görmemiştir. Davalının, davacının bir geri alma hakkı

(Zurückbehaltungsrecht) ileri sürdüğünü, duruşmada ilk kez sunulan 14.04.2008 tarihli bir belgeyle ispat etmeye çalışması da ikna edici bulunmamıştır. Söz konusu belgenin imzacısı, kendisini N. Hayvanları Koruma Derneği'nin ikinci başkanı olarak tanıtmaktadır; ancak bu kişinin davalıyı temsil etme yetkisine sahip olduğuna dair herhangi bir belge ibraz edilmemiştir. Varsayalım ki davacı, gerçekten bu kişiye karşı kedinin teslimini belirli bir koşula bağlamış olsun; bu durumun, dava tarafları arasındaki hukuki ilişki açısından herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Esas alınması gereken, davacı ile davalı arasında yürütülen yazışmalardır. Bu yazışmalarda davacı, yukarıda ayrıntılı biçimde açıklandığı üzere, kedinin koşulsuz olarak teslim alınmasını talep etmiştir.

---

33. Davacı tarafından talep edilen masrafların tamamı kendisine iade edilmelidir. Davacı bu işi bir "özel kişi" sıfatıyla değil, veteriner hekim olarak yürütmüştür; bu durum, davalı tarafından da bilinmektedir. Dolayısıyla, davacının hesaplamalarını (barındırma giderleri dahil olmak üzere) Veteriner Hekimler Ücret Tarifesi'ne (Gebührenordnung für Tierärzte) göre yapması yerindedir. Bu uygulama, Alman Medeni Kanunu'nun (BGB) 1835. maddesinin 3. fıkrasının kıyasen uygulanmasına dayanmaktadır ve bu yaklaşım hukuk doktrininde de kabul görmektedir (bkz. Palandt, § 683, not 3a, Sprau ve orada belirtilen diğer kaynaklar). Davacı, 1999 yılından beri yürürlükte olan ücret tarifesini esas almış ve burada yer alan DM cinsinden tutarları Euro'ya çevirmiştir. Bu yöntemde hukuken bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

34. Davacının faiz talebi, davanın mahkemeye sunulduğu tarihten itibaren geçerli olmak üzere haklıdır. Kamu hukukundan doğan para alacaklarında, özel bir kanuni düzenleme bulunmadığı sürece, BGB'nin 291. maddesi kıyasen uygulanır ve bu doğrultuda faiz, davanın mahkemeye intikal ettiği tarihten itibaren işletilir (bkz. BVerwG, 22.02.2001 – 5 C 34/00; OVG Lüneburg, 23.01.2004 – 11 LB 257/03). Bu nedenle, davacı masraf iadesine ilişkin alacağı için 22.08.2008 tarihinden itibaren, yasal baz faiz oranına ek olarak yıllık %5 faiz talebinde bulunma hakkına sahiptir.

35. Buna karşılık, davacının dava öncesi avukatlık ücretleri ve temerrüt faizine dayalı ek zarar talepleri yerinde görülmemiştir. BGB'nin 286. maddesi uyarınca temerrüt zararlarının talep edilebilmesi için, borcun muaccel hâle gelmesi, borçlunun ödememesi ve açıkça temerrüde düşürülmesi (örneğin açık bir ihtar yoluyla) gerekmektedir (bkz.

Palandt, § 286, not 8, Grüneberg). Temerrüt niteliğindeki ihtar, alacaklının borçludan açık ve hesaplı biçimde ifa talebinde bulunması anlamına gelir (bkz. Palandt, § 286, not 16, Grüneberg). Her ne kadar davacının 14.03.2008 tarihli yazısında davalıdan ödeme talep ettiği anlaşılmakta ise de, davalıya doğrudan hitap eden, somut ve detaylı bir fatura ya da ödeme bildirimi bulunmamaktadır. Aksine, davacının yaptığı masraflara ilişkin faturalar sürekli olarak L. Hayvanları Koruma Derneği'ne yönlendirilmiştir; ancak söz konusu dernek bu alacağın borçlusu değildir. Bu nedenle, davalının hukuken temerrüde düştüğü kabul edilemez ve bu bağlamda temerrüt zararlarına ilişkin talepler reddedilmiştir.